

רב"ט אזולאי יצחק

2172632

בן אסתר וחיים

נולד ב- ט"ז בחשוון תשט"ו 11.11.1954

התגייס לצה"ל בנובמבר 1972

שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- כ"ו בתשרי תשל"ד 22.10.1973

בהפגזה על תל-שמס.

אזולאי, יצחק

יצחק, בן אסתר חיים, נולד ביום ט"ז בחשוון תשט"ו (11.11.1954) בבאר שבע. הוא למד בבית הספר היסודי "בר אילן" ואחרי כן בבית הספר היסודי "יסודות" וסיים את לימודיו בבית הספר התיכון המקצועי של רשת "עמל". יצחק השתלם במקצוע השרברבות.

הוא היה חרוץ, שקד על מלאכתו וראה ברכה בעמלו. יצחק עשה רבות כדי לסייע בפרנסת משפחתו מרובת הגפשות ואף הצליח לעשות למען עתידו. הוא היה בן מסור ואח נאמן, אדם טוב לב, שמח בחלקו ומוכן לעזור לזולת.

יצחק גויס לצה"ל תחילת נובמבר 1972 והוצב לחטיבת הרגלים "גולני". לאחר סיום הטירונות נשלח לשרת בגדוד 13 כרובאי הוא היה לוחם מעולה, חבר נאמן וחייל מסור וממושמע. במלחמת יום הכיפורים השתתף יצחק בקרבות הבלימה וההבקעה נגד הסורים ברמת הגולן. ימים רבים לחם בקרבות קשים, באומץ ובהקרבה. ביום כ"ו בתשרי תשל"ד (22.10.1973), באחת ההפגזות על כוחותינו בתל שאסף נפגע יצחק ונהרג.

הוא הובא למוחת עולמים בבית העלמין בבאר שבע. השאיר אחריו הורים, אחים ואחיות. לאחר נופלו הועלה לדרגת רב טוראי.

במכתב תנחומים למשפחה השכולה כתב מפקד היחידה: "יצחק אזולאי ביצע את תפקידו, כרובאי בפלוגה ג' בגדוד גדעון של חטיבת גולני, בצורה מושלמת מופתית, במהירות ובנאמנות. הוא היה חייל טוב ואהוד על חבריו ועל מפקדיו. יצחק אזולאי נהרג בהפגזה, בעמדו על משמרתו מול האויב הסורי".

Scanned with CamScanner

חטיבת גולני ערב מלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973)

בחודשי החורף ובחודשי הקיץ של שנת 1973 המשיכו חיילי חטיבת גולני בשגרת אימונים ובפעילות מבצעית. באפריל 1973 קיבל המודיעין הישראלי התרעות רבות על היערכות הצבא המצרי למלחמה, שנועדה לפרוץ באמצע מאי 1973. גם הפעם העריכו ראש אמ"ן ועוזריו כי ה"סבירות למלחמה נמוכה". לעומתם העריך ראש המוסד, כי קיים חשש סביר למלחמה. שר הביטחון והרמטכ"ל לא קיבלו את הערכת אמ"ן והורו להתכונן למלחמה במסגרת "כוננות כחול-לבן". חיילי המערך הסדיר של צה"ל ובכללם לוחמי גולני נכנסו לכוננות והחלו בפעולות שונות לחיזוק כושר הלחימה וההגנה. בחודש אוגוסט 1973 בוטלה "כוננות כחול-לבן", הוחלט לקצר את משך השירות בצה"ל ובוצעו חילופים במטכ"ל ובפיקוד הבכיר. חטיבת גולני החלה בהכנות נמרצות לקראת כנס גדול בפארק הירקון בת"א, בו אמורים היו להשתתף כל יוצאי חטיבת גולני ב- 25 שנות קיומה (1948-1973) כחטיבה סדירה ולוחמת. הכנס נקבע לחול המועד סוכות תשל"ד (10.10.73), והסמח"ט סא"ל רובקה אליעז ניצח בחודשים אוגוסט-ספטמבר 1973 על ההכנות לכנס.

היערכות כוחותינו ברמת הגולן (6 באוקטובר 1973)

לוחמי גדוד "גדעון" לא עמדו לבדם במערכה בגזירה הצפונית של רמת הגולן בעהרי שבת ה- 6 באוקטובר 1973, משפרצה בהפתעה מוחלטת מלחמת יום הכיפורים. לצידם ב"קו הראשון" בקו המוצבים היו הטנקיסטים של גדוד "סער" של חטיבת השריון "ברק" מפוזרים וצמודים - מחלקת טנקים ליד כל מוצב. מאחוריהם, ב"קו השני" של הגזירה הצפונית היו מרוכזים שאר לוחמי החטיבה בריכוזים גדודיים ביער מסעדה, ולא הרחק מהם באזור פתחת קונייטרה (חרמונית-נפח) חנו בריכוזים גדודיים לוחמי חטיבת השריון 7, בפיקוד אל"מ אביגדור ("יאנוש") בן גל. בדרך כלל (החל משנת 1972) היתה רמת הגולן באחריותה של מפקדת מרחב הגולן (חטמ"ר "גולן"); במוצבי ה"קו הסגול" החזיקו כוחות של גדודי חי"ר מילואים, ורק בגלל המתיחות הרבה, ריכוזי הכוחות של הצבא הסורי ומיצב הכוננות הגבוהה, הוחלפו גדודי חי"ר מילואים אלו בספטמבר 1973 בגדודי חי"ר סדירים: גדוד "גדעון" של חטיבת גולני בגזירה הצפונית, וגדוד נח"ל מוצנח במוצבי הגזירה הדרומית. יחד עמם נפרסו בהתאמה גדוד הטנקים "סער" בגזירה הצפונית, וגדוד הטנקים "סופה" בגזירה הדרומית. מפקדת חטיבת "ברק", וכמוה גם מפקדות החטמ"ר ומפקדת האגדה היו במחנות נפח.

קרב הבקעה בחזית הצפון (11 עד 24 באוקטובר 1973)

ב-11 באוקטובר 1973, בהמשך להתקפת הנגד שהביאה צה"ל לשליטה מלאה על כל רמת הגולן (8-10 באוקטובר 73), פתחו כוחות מיקוד הצפון בקרב הבקעה גדול לשטח סוריה. היה זה "מאמץ עיקרי" של צה"ל בחזית הצפון, שנועד לפתוח שלב חדש במלחמה וכפיית הפסקת אש על סוריה. לאחר ריכוך אווירי ארטילרי כבד על הקו הסורי הקדמי בוצעה התקפה דו אוגדתית מדורגת. ראשונה הבקיעה אוגדת רפאל איתן עם לוחמי חטיבת גולני ועם לוחמי חטיבה 7 בציר ג'ובתא אל-ח'שב – מזרעת בית ג'ן. מיד אחריה הבקיעה אוגדת דן לנר בגזרת ח'ן ארינבה, על הכביש הראשי ("ציר אמריקה") לכיוון דמשק.

קרב ההבקעה ארך יומיים (11-12 אוק'), ובמהלכו הובקע המהלך הסורי ונכבש שטח גדול עד מזרעת בית ג'ן – תל א-שמש – תל ענתר – כוחות אוגדת איתן עמדו להמשיך בתנופה לעבר מערכי סאסא, וכוחות אוגדת לנר היו בתנועה לעבר מחנות כנכר, אך המשיך התקיפה בוטל בגלל הופעת כוח שריון עירקי באגף הדרומי של כוחותינו.

הופעת חילות המשלוח העירקים והירדנים בגזרת תל ענתר – כפתה על כוחותינו הערכות מחודשת. אוגדת לנר תוגברה בחטיבת שריון 205 בפיקוד יוסי פלד ונערכה לתגובת העירקים, שקיבלו סיוע אווירי וארטילרי סורי. ב-13 באוק' התפתח קרב יזום ע"י כוחותינו, והכוח העירקי ספג אבידות כבדות. באותו יום הופסקה גם התקדמות אוגדת איתן לעומק השטח הסורי, וחיילי גולני נערכו עם כוחות השריון קטנים במקומות שולטים בגזרת סאסא – מזרחית לבית ג'ן, לבלימת התקפות נגד צפויות. במשך שבוע ימים (14-21 אוק') נערכו קרבות מקומיים בגזרות שונות של המובלעת הסורית. כל התקפות הנגד של הסורים (בגזרת מזרעת בית ג'ן) ושל העירקים והירדנים בדרום המובלעת נהדפו. יתרה מזאת, כוחות מאוגדת לנר הרחיבו את שליטתם ע"י כיבוש התלים ענתר ועלקיה, ואח"כ נכבשו שטחי מפתח נוספים להגנת ה"מובלעת", תל א-שמש (14-12 אוק') ואום בטנה (19 אוק'), חיילי גולני המשיכו להחזיק במזרעת בית ג'ן, בגזרת חדר, בתל אחמר, ובצומת חדר. גדוד הטירונים שהה בכפר חרפא בלב "המובלעת הסורית".

תדריך לפני הכניסה למובלעת הסורית

זחלמ"ם של גולני בכניסה למובלעת הסורית

תנועה תחת אש במובלעת הסורית

פינוי פצוע במובלעת

אזולאי יצחק

בן חיים ואסתר. נולד ב"ז בחשון תשט"ו 12.11.54 בבאר שבע. גדל וחונך בעיר זו. לאחר שסיים את בית הספר היסודי התקבל לעבודה במפעל "מכתשים". במשפחתו היה הילד הטוב של אבא ואמא והביא את משכורתו לבית הוריו. יצחק היה חבר טוב לחבריו, ובואו היה יוצר אוירה של צחוק, טוב לב ושמחת חיים. חבריו לעבודה היו קשורים אליו קשרי ידידות נאמנה ועדות לכך האנדרטה, שהקים חברו סבה משה לזכרו במקום עבודתו. בבטאון "מכתשים" כתובים דברי סבח: "כאשר שמעתי על נפילתו של כושי (כינויו של יצחק), שהיה חברי מילדות לא שקטתי ולא נחתי. חשתי שאני חייב להנציח את שמו בצורה כל שהיא". יצחק בלט בחייו האזרחיים בפעילותו הספורטיבית. היה שחקן כדורגל מצטיין וקנה לו מקום בנבחרת הכדורגל של המפעל בו עבד, ובנוער של "המועל" באר שבע. שמר על כושר גופני מעולה, ובצבא היה זה לו לעזר בשרתו בחיל קרבי, תחביב נוסף שאהב לעסוק בו היה ציד ציפורים.

בעבודה היה יצחק צייתן ומסור. יצר קשר הדוק עם העובדים, והיה מקובל עליהם. גם בהמשך כשהתגייס והיה בא לעתים רחוקות הביתה, שמר קשר עם המפעל ועם חבריו העובדים. הוא היה בא לבקרים, ומספר חוויות. חברו אפרגן אלי מעיד שכולם אהבו את דמותו התוססת המלווה בחיוך נצחי.

יצחק החליט לשרת בחיל קרבי והתנדב ל"גולני". היה גא ביחידה, ומרבה לספר עליה ועל חבריו ביחידה. מפקדיו בצבא העריכוהו כחייל טוב וממושמע וכך כתב להוריו המג"ד דאז זאב אורן: "החייל ביצע תפקידו כרובאי בפלוגה ג' גדוד גדעון חטיבת גולני בצורה מושלמת ביותר והצטיין באומץ ליבו, במסירות ובנאמנות. היה חייל אהוד על חבריו ומפקדיו. יצחק נהרג בשעת הפגזה בעמדתו על משמרתו מול האויב הסורי. הנני מביע את צערי וצער הגדוד כולו בנפול בנכם יצחק. זכר גבורתו יכון לנצח בדברי ימי עמנו ושמו יהיה חרוט על אדמתה וסלעיה של הארץ הזאת. יהי זכרו ברוך."

כושרו הגופני הטוב איפשר לו להיות חייל מצטיין והתנהגותו בשעות מסעות, כשהוא נושא דברים כבדים, זכורה היטב לחבריו. את המקלעון נשא כראוי ובשקט, למרות שלחיות מקלעוניסט בגדוד זה דבר קשה ביותר ורבים מתחילים ל"קטר". יצחק ידע לקבל קשיים ברוח טובה, ובכל מקום שהיה דרוש מתנדב היה יצחק קופץ ראשון. הרצון הטוב, והמוטיבציה שיצחק ניחן בה אפיינו אותו בדרכו הקצרה בצבא.

במלחמה היה יצחק במוצב 105. יחד עם חבריו הדף את ההתקפות הסוריות הכבדות בימי המלחמה הראשונים. כשנפצע שלום זילברמן חי"ד בעמדת המרגמה, היה יצחק שרץ ראשון עם החובש לטפל בו, וכשהתברר ששלום נהרג עזר לפגועו. בהמשך המלחמה עלה יצחק עם פלוגתו לתל-שמס. בתל היו עסוקים החבר'ה בשמירות, בעבודות ביצורים ועוד.

בכ"ו תשרי תשל"ד, ה- 22 באוקטובר 1973, עלו יצחק וחברו אבי אדרי לעמדת השמירה. כדרכו יצא מהבונקר ברוח טובה, בעוז ובביטחון. הם הגיעו לעמדה ואיישו אותה. פגז סורי פגע ישירות בעמדה וחיסל את שני החברים. בן 19 היה במוותו.

הזכרים מספרים

אזולאי החל ראשון בנשיאת המכשיר. במשך הזמן גמאנו מרחקים בשטח שאינו קל להליכה והתעייפנו. בכל רגע צפיתי לבקשה של אזולאי שיוחלף בנשיאה, אולם כאן ציפתה לי הפתעה. אזולאי שמר על מצב רוח מצויין, סיפר ספורים מבדחים וכלל לא הראה סימני לאות.

אזולאי ואבי אדרי, שנפלו יחד באותה העמדה, נשאו את המקלעון בשקט אופייני ובגאון. אמנם נהגו "לקטר" על המקלעון הכבד והמסורבל אולם ללא הרגשת מרירות או קיפות. ניכר היה בהם, שהשלימו עם התפקיד הלא קל, דוקא באמון, עת נדרש מכל אחד להתאמץ, לחרוק שן ולתת את הכל.

בעיצומם של הקרבות, כשהפסקת האש עמדה להכנס תוך מספר שעות, היתה מחלקתנו בבונקר בתל-שמש. בלילה היתה שומרת מפני התקפה אפשרית, וביום שומרת ואף צופה מזרחה להתריע ולקדם כל התקפה אפשרית. בדרך כלל היינו שומרים כרבע משעות היממה: בלילה מחצית וביום מחצית. כל אחת מהשמירות היתה כרוכה במתח רב, שניכר בכולנו דומה היה שהחבריה הולכים ומתעצבנים. דוקא על רקע זה בלטו רוחו הטובה ומרצו של אזולאי.

בלשון צבא נהוג לאמר שהחבר'ה נכנסו ללחץ אולם היה זה אזולאי, ואולי קומץ נוסף שלא נתפס למתיחות ולעצבנות. גם עת שנפלו הפגזים ממעל ורוחנו נפלה, היה אזולאי מתנהג בטבעיות.

זוכר אני, ביום שני בשעה שתיים עשרה אמרתי לאזולאי, ולאבי אדרי, לנבטי ולעוד חייל, שהגיע תורם להחליף בעמדות. הרגשנו שמטר הפגזים לא נחלש ואפילו גבר. אצל כולם ניכרה המתיחות ונדרש כח מניע לארבעתם לעלות למעלה לתצפית. היה זה אזולאי שאמר: "יאללה חבר'ה, נעביר את שלוש השעות חפץ".... לא לפני שטרר להוציא ממני הבטחה שאת המחליפים שלו אשלח בזמן.

בשעה שתיים לערך נפגעה העמדה, מחליפים לא הספקתי לשלוח....

גורי

אזולאי הגיע למחלקה כשקץ השרות שלי נראה קרוב מאוד. האמת ננתת להיאמר, שאז ענינים של צבא לא היו בראש מעיני, ויותר ענין אותי כיצד לסיים את השרות בדרך הקלה והמהירה.

על רקע זה פגשתי באזולאי שסיים את הסיירונוט ובא לגדוד. באותם ימים היינו "זורקים" על גבעה חשופה במערבה של בית לחם, גבעה שמראשה ניתן לצפות בירושלים רבתי. תפקידנו המוגדר, פחות או יותר, היה לסייר באזורים שבין ירושלים ובית לחם ולפקוח עין בוחנת, שמא ישנה פעילות עוינת המסכנת את חגיגות יום העצמאות, שעמדו אז בשער.

היתה אז תקופת רגיעה יחסית, כך שאל הסיור המפרך כביכול התייחסנו כאל טיול בחיק הטבע, עם מטרה צבאית בצדו. כבר בסיור הראשון נזדמן לי לצאת עם אזולאי (ועוד חייל), ולהכירו כפי שסקרנותי בקשה. על אחד משלשתנו היה לשאת את המ.ק. (מכשיר קשר) על גבו. מן המפורסמות הוא שחיילים אינם ששים לשאת את המכשיר הכבד, ואם כבר נושאים אותו, הרי שאינם ששים ללכת מרחק רב.

ביום הופעתו לגדוד הגיע כשחיוך של גבר על פניו. נכנס והשתבץ במסגרת המחלקה, טרם שהכיר את כולם. תמיד השתדל להתיידד עם כולם. לכל משימה שהיו צריכים חייל, היה יצחק הראשון שייתפרץ: "אני מתנדב". באחד הימים כשהיו צריכים לצאת לסיור אמר אחד החיילים שהוא לא חש בטוב. היה זה יצחק שהסכים לצאת במקומו, לקח חגור ונשק, ונשא מכשיר קשר במשך כל הסיור. מאותו יום ידעו כל החברים וגם המ"מ, שיצחק הוא חייל טוב ומסור.

לאחר שהיינו שבועיים באבטחת המצעד בירושלים, עלינו לרמת-הגולן לאימון קיץ. יצחק פנה למ"מ וביקש שיתן לו מקלעון, כלי שקשה לשאתו, והמ"מ נעתר לבקשתו, ואמר שזה לניסיון אם יהיה טוב. ואמנם יצחק הוכיח את עצמו כחייל טוב, והמקלעון נשאר אצלו.

בגמר האימון עלינו לקו ברמה, ולאחר שגרת חיים במוצבים פרצה לפתע המלחמה. המחלקה החזיקה את מוצב 105 ועמדה בהפגזות והתקפות קשות של הסורים. ביום השני למלחמה נפצע אחד החיילים בעמדת המרגמה. החובש רץ אליו תחת הפגזה כבדה, ולפתע ראינו את יצחק רץ גם הוא ועוזר לחובש בטיפול, ומאוחר יותר בפינויו של הנפצע. ולאחר גמר קרב הבלימה, נסענו בזחלמ"ים לכיוון תל-שמש שהיה המוצב הקדמי ביותר במובלעת. שם ספגנו הפגזות כבדות. בין אבני הבזלת שבתל מצאנו מחסה מהפצצות המינים הסורים, ואש הארטילריה. אבי אדרי ויצחק יצאו לשמירה משותפת בעמדה, ופגיעה ישירה חרצה את גורלם.

מחבריו למחלקה ולנשק.

" שיר למעלות אשא עיני אל-ההרים מאין יבא
עזרי:

עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ:
אל-יתן למוט רגלך אל-ינום שמרד:
הנה לא-ינום ולא יישן שומר ישראל:
ה' שמרד ה' צלך על-יד ימינך:
יומם השמש לא-יכבה וירח בלילה:
ה' ישמרך מכל-רע ישמר את-נפשך:
ה' ישמר-צאתך ובואך מעתה ועד-עולם:"

תהילים קכ"א

